T089 ATĐ 1 (14) Luận A Tỳ Đạt Ma Tập Dị Môn Túc Q14-Năm Pháp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC
QUYEÅN 14
Phaåm 6: NAÊM PHAÙP, Phaàn 4

Coù naêm lónh vöïc giaûi thoaùt: 1. Quyù vò neân bieát! Neáu caùc Bí-soâ hay caùc Bí-soâ ni ñöôïc hoaëc baäc Ñaïi sö noùi caùc phaùp yeáu, hoaëc moät vò coù trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng nhö baäc Ñaïi sö noùi caùc phaùp yeáu, hoaëc vì coù trí ñoàng tu phaïm haïnh noùi caùc phaùp yeáu. Caùc phaùp yeáu nhö theá ngöôøi aáy ñeàu hieåu bieát ñuùng ñaén. Do hieåu bieát ñuùng ñaén hoaëc phaùp hoaëc nghóa neân lieàn sinh vui, vì vui neân sinh möøng. Taâm möøng vui neân thaân nheï nhaøng khoan khoaùi, thaân nheï nhaøng khoan khoaùi neân nhaän ñöôïc nieàm hoan laïc. Do coù hoan laïc neân taâm yeân ñònh, taâm yeân ñònh neân thaáy bieát nhö thaät, thaáy bieát nhö thaät neân sinh chaùn gheùt, vì chaùn gheùt môùi lìa boû, vì lìa boû neân ñöôïc giaûi thoaùt. Ñoù laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù nhaát. Theá neân caùc vò Bí-soâ, Bí-soâ ni neân an truï vaøo lónh vöïc ñoù. Neáu ai nieäm chöa truï thì neân truï vaøo chaùnh nieäm, taâm chöa ñònh thì neân truï vaøo chaùnh ñònh, laäu chöa döùt thì neân döùt tröø caùc laäu, chöa chöùng ñöôïc Nieát-baøn an oån voâ thöôïng thì haõy nhanh choùng chöùng ngoä. 2. Laïi nöõa quyù vò, neáu caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni, duø khoâng coù baäc Ñaïi sö hay moät vò coù trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng quyù troïng ñeå noùi caùc phaùp yeáu. Nhöng chính mình thöôøng lôùn tieáng ñoïc tuïng caùc phaùp yeáu roát raùo ñaõ töøng ñöôïc nghe. Do vì ñaõ lôùn tieáng ñoïc tuïng nhö theá neân hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp hoaëc nghóa cuûa caùc phaùp yeáu aáy. Do ñoù maø sinh vui, vì vui neân möøng, vì taâm möøng neân thaân nheï nhaøng khoan khoaùi, vì thaân nheï nhaøng khoan khoaùi neân nhaän ñöôïc nieàm hoan laïc. Do coù hoan laïc neân taâm yeân ñònh, taâm yeân ñònh neân thaáy bieát nhö thaät, thaáy bieát nhö thaät neân sinh chaùn gheùt, vì chaùn gheùt neân lìa boû, vì lìa boû neân ñöôïc giaûi thoaùt. Ñaây laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù hai. Theá neân caùc vò Bí-soâ, Bí-soâ ni haõy neân an truï vaøo lónh vöïc ñoù. Neáu ai nieäm chöa truï thì neân truï vaøo chaùnh nieäm, taâm chöa ñònh thì neân truï vaøo chaùnh ñònh, laäu chöa döùt thì

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14 221

neân döùt tröø caùc laäu, chöa chöùng ñöôïc Nieát-baøn an oån voâ thöôïng thì haõy nhanh choùng chöùng ngoä. 3. Laïi nöõa quyù vò, neáu coù caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni khoâng coù baäc Ñaïi sö hay moät vò coù trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng ñeán noùi phaùp yeáu, cuõng khoâng lôùn tieáng ñoïc tuïng caùc phaùp yeáu ñaõ töøng ñöôïc nghe maø chæ thöôøng vì ngöôøi khaùc maø dieãn giaûng chæ baøy caùc ñieàu, caùc phaùp yeáu roát raùo ñaõ töøng ñöôïc nghe. Do vì dieãn giaûng chæ baøy cho ngöôøi khaùc caùc phaùp yeáu neân ñaõ hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp hoaëc nghóa cuûa chuùng. Do ñoù maø sinh vui, vì vui neân möøng, vì taâm möøng neân thaáy nheï nhaøng khoan khoaùi, vì thaân nheï nhaøng khoan khoaùi neân nhaän ñöôïc nieàm hoan laïc. Do coù hoan laïc neân taâm yeân ñònh, taâm yeân ñònh neân thaáy bieát nhö thaät, thaáy bieát nhö thaät neân sinh chaùn gheùt. Vì chaùn gheùt neân lìa boû, vì lìa boû neân ñöôïc giaûi thoaùt. Ñoù goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù ba. Theá neân quyù vò Bí-soâ, Bí-soâ ni haõy neân an truï vaøo lónh vöïc ñoù. Ai maø nieäm chöa truï thì neân truï vaøo chaùnh nieäm, taâm chöa ñònh thì neân truï vaøo chaùnh ñònh, laäu chöa döùt thì neân dieät tröø caùc laäu, chöa chöùng ñöôïc Nieát-baøn an oån voâ thöôïng thì haõy nhanh choùng chöùng ngoä. 4. Laïi nöõa quyù vò, neáu caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni, tuy khoâng coù Ñaïi sö hoaëc moät baäc trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng khaùc ñeán noùi phaùp yeáu cuõng khoâng lôùn tieáng ñoïc tuïng hay vì ngöôøi khaùc maø dieãn giaûng roäng noùi chæ baøy caùc phaùp yeáu, maø chæ rieâng ôû nôi vaéng veû moät mình töï suy nghó xeùt löôøng quan saùt caùc ñieàu phaùp yeáu roát raùo ñaõ töøng ñöôïc nghe qua. Do chæ rieâng mình suy nghó xeùt löôøng quan saùt caùc phaùp yeáu roát raùo neân ñaõ hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp vaø nghóa cuûa caùc phaùp yeáu aáy. Do ñoù maø sinh vui, vì vui neân möøng, vì taâm möøng neân thaân nheï nhaøng khoan khoaùi, thaân nheï nhaøng khoan khoaùi roài neân nhaän ñöôïc nieàm hoan laïc. Do coù hoan laïc neân taâm yeân ñònh, taâm yeân ñònh neân thaáy bieát nhö thaät, thaáy bieát nhö thaät neân sinh chaùn gheùt. Vì chaùn gheùt neân môùi lìa boû, vì lìa boû neân ñöôïc giaûi thoaùt. Ñoù goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù tö. Theá neân quyù vò Bí-soâ, Bí-soâ ni haõy neân truï vaøo lónh vöïc ñoù. Ai coù nieäm chöa truï thì neân truï vaøo chaùnh nieäm, taâm chöa ñònh thì neân truï vaøo chaùnh ñònh, laäu chöa döùt thì neân döùt tröø caùc laäu, chöa chöùng ñöôïc Nieát-baøn an oån voâ thöôïng thì haõy nhanh choùng chöùng ngoä. 5. Laïi nöõa quyù vò, neáu caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni tuy khoâng coù Ñaïi sö hay baäc trí ñoàng tu phaïm haïnh khaùc ñaùng toân troïng ñeán noùi caùc phaùp yeáu, cuõng khoâng lôùn tieáng ñoïc tuïng caùc phaùp yeáu hay vì giaûng noùi chæ baøy caùc phaùp yeáu, cuõng khoâng ôû choã vaéng veû chæ moät mình suy tö xeùt löôøng quan saùt caùc phaùp yeáu roát raùo ñaõ töøng nghe ñöôïc, nhöng coù bao nhieâu

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14 222

nghóa lyù saâu xa thì kheùo leùo giöõ gìn tuaân haønh vaøo moät töôùng nhaát ñònh. Vaø vôùi caùi töôùng ñoù maø luoân luoân kheùo leùo suy tö tìm hieåu roài hieåu

bieát roõ raøng vaø thoâng suoát thaáu ñaùo. Do ñoù maø hieåu ñuùng ñaén veà phaùp hoaëc nghóa cuûa caùc phaùp yeáu roát raùo ñoù. Do ñoù maø sinh vui, vì vui neân möøng. Vì taâm möøng neân thaân nheï nhaøng khoan khoaùi, thaân nheï nhaøng khoan khoaùi neân nhaän ñöôïc nieàm hoan laïc. Vì coù hoan laïc neân taâm yeân ñònh, taâm yeân ñònh neân thaáy bieát nhö thaät, thaáy bieát nhö thaät neân sinh chaùn gheùt, vì chaùn gheùt neân môùi lìa boû, vì lìa boû neân ñöôïc giaûi thoaùt. Ñoù laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù naêm. Theá neân quyù vò Bí-soâ, Bí-soâ ni haõy neân truï vaøo lónh vöïc ñoù. Ai coù nieäm chöa truï thì neân truï vaøo chaùnh nieäm, taâm chöa ñònh thì neân truï vaøo chaùnh ñònh, laäu chöa döùt thì haõy döùt tröø caùc laäu, chöa chöùng ñöôïc Nieát-baøn an oån toät baäc thì haõy nhanh choùng chöùng ngoä. ÔÛ trong ñaây khi noùi baäc Ñaïi sö hay baäc trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng ñeán noùi phaùp yeáu. Ñaïi sö aáy laø ai? Ñaïi sö ñoù chính laø Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Baäc trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng ñoù laø ai? Ñoù laø caùc Toân giaû: Kieàu Traàn Na, Maõ Thaéng, Hieàn Thaéng, Vuï Khí, Ñaïi Danh, Na Xaù, Vieân Maõn, Voâ Caáu, Dieäu Tyù, Ngöu Chuû, Xaù Lôïi Töû, Ñaïi Thaùi Thuïc Thò, Ñaïi Ca Dieáp Ba, Ñaïi Kieáp Phæ Na, Ñaïi Quaûn Caáu Thò, Ñaïi Ca Ña Dieãn Na, Ñaïi Chaáp Taøng, Ñaïi Thieän Kieán, Ñaïi Loä, Tuøy Thuaän Voâ Dieät Duïc Laïc, Kim Tyø La v.v... ñeàu goïi laø baäc trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng. Phaùp laø gì? Laø danh töø, caâu noùi, caâu vaên thì goïi laø phaùp. Töùc laø tröôùc ñaây baäc Ñaïi sö vaø caùc baäc trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng ñaõ duøng caùc thöù danh töø, caâu noùi, caâu vaên ñeå noùi giaûng cho moïi ngöôøi trình baøy, laäp neân caùc luaän thuyeát, giaûi baøy phaân bieät, chæ daãn roõ raøng. Do ñoù maø noùi laø phaùp yeáu. Nhö caùc phaùp yeáu do caùc Ñaïi sö vaø caùc baäc trí ñoàng tu phaïm haïnh ñaùng toân troïng noùi ra nhö theá, nhö theá..., thì ngöôøi aáy hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp hoaëc nghóa. Hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp laø sao? Vôùi danh töø, caâu noùi, caâu vaên thì goïi laø phaùp. Ngöôøi aáy ñoái vôùi caùc phaùp ñoù maø hieåu taát caû, hieåu gaàn, hieåu roõ raøng, thaáu suoát söï sai khaùc veà phaåm chaát vaø chuûng loaïi cuûa noù. Vì ñaõ chöùng ñöôïc trí khoâng hai vaø khoâng lui suït, neân coù theå hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp. Hieåu bieát ñuùng ñaén veà nghóa laø sao? Ñöôïc danh töø, caâu noùi, caâu vaên chæ baøy noùi veà noù, noùi khaép taát caû ñeå trình baøy, chæ roõ, bieåu thò thì

goïi laø nghóa. Ñoái vôùi nghóa naày, ngöôøi ñoù hieåu bieát taát caû, hieåu gaàn, hieåu roõ raøng, thaáu suoát ñöôïc choã sai khaùc veà phaåm chaát vaø chuûng loaïi cuûa noù. Vì ñaõ chöùng ñöôïc trí khoâng hai vaø khoâng lui suït, neân coù theå hieåu bieát ñuùng ñaén veà nghóa. Do hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp hoaëc nghóa neân sinh ra vui, töùc laø ñaàu tieân thì sinh ra möøng goïi laø vui. Vôùi nieàm vui naày ngöôøi ñoù khôûi taát caû, sinh taát caû, ñang chuyeån ñoåi, tu taäp vaø xuaát hieän. Do ñoù maø noùi sinh ra vui. Vì vui neân sinh ra möøng, nghóa laø vui heát möïc thì goïi laø möøng. Ñoái vôùi möøng naày, ngöôøi aáy khôûi taát caû, sinh taát caû, ñang chuyeån ñoåi tu taäp vaø xuaát hieän. Do ñoù maø noùi vui sinh ra möøng. Taâm möøng neân thaân nheï nhaøng khoan khoaùi, ngöôøi aáy töø vui sinh ra taâm möøng,

neân trong phaùp hieän ñôøi thì thaân naëng neân coù tính chaát bò ñoaïn dieät: Taâm naëng cuõng bò ñoaïn dieät. Thaân chòu ñöïng laøm vieäc ñöôïc, taâm cuõng chòu ñöïng laøm vieäc ñöôïc. Neáu thaân tinh teá linh hoaït thì taâm cuõng theá, thaân nheï nhaøng khoan khoaùi thì taâm cuõng vaäy. Thaân lìa söï che laáp, taâm cuõng theá, thaân bieáng löôøi taâm cuõng theá, thaân khoâng moûi meät beâ treã taâm cuõng theá. Do ñoù maø noùi taâm vui möøng thì thaân cuõng khoan khoaùi nheï nhaøng. Thaân khoan khoaùi nheï nhaøng neân nhaän ñöôïc nieàm hoan laïc. Nghóa laø thaân ñaõ chòu ñöïng ñöôïc, laøm ñöôïc thì thaân cuõng chòu ñöïng laøm vieäc ñöôïc... Roäng noùi cho ñeán thaân khoâng moûi meät taâm cuõng theá, thaân coù nieàm vui thì taâm cuõng vui möøng tuyeät dieäu. Do ñoù neân noùi thaân nheï nhaøng khoan khoaùi neân nhaän ñöôïc hoan laïc. Vì coù hoan laïc neân taâm yeân ñònh, nghóa laø vì coù hoan laïc neân xa lìa ñöôïc moïi cöïc nhoïc meät moûi. Vì khoâng cöïc nhoïc meät moûi neân phaùp haïnh bình ñaúng, cho neân taâm truï ñöôïc an truï vaøo taát caû, truï gaàn nhaát vaø moät höôùng tieán ñeán ñöôïc Tam-ma-ñòa. Do ñoù neân noùi coù hoan laïc thì taâm yeân ñònh. Taâm ñònh neân thaáy bieát ñuùng nhö thaät, nghóa laø ngöôøi aáy khi coù taâm ñaõ truï vaøo choã khoâng coù hai, khoâng coù chuyeån ñoåi. Baáy giôø thì ñoái vôùi khoå thì thaáy bieát nhö thaät ñoù laø khoå. Ñoái vôùi caùc thöù taäp, dieät, ñaïo cuõng thaáy bieát nhö thaät ñoù laø taäp, dieät, ñaïo. Do ñoù neân noùi taâm ñònh neân thaáy bieát ñuùng nhö thaät. Vì thaáy bieát nhö thaät neân sinh chaùn gheùt, laø khi ngöôøi aáy ñoái vôùi khoå bieát nhö thaät ñoù laø khoå, ñoái vôùi taäp, dieät, ñaïo cuõng thaáy bieát nhö thaät ñoù laø taäp, dieät, ñaïo, thì luùc ñoù ñoái vôùi naêm uaån lieàn sinh chaùn gheùt nghòch yù. Do ñoù maø noùi thaáy bieát nhö thaät neân sinh chaùn gheùt. Vì chaùn gheùt neân lìa boû, laø khi ngöôøi ñoù ñoái vôùi naêm uaån sinh yù

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14 224

chaùn gheùt traùi nghòch thì baáy giôø ñoái vôùi ba goác toäi aùc laø tham, saân, si coù theå laøm cho moûng bôùt, nheï bôùt ñi. Gioáng nhö ngöôøi ñem caùc aùo maøu xanh, vaøng nhuùng nöôùc roài phôi döôùi aùnh maët trôøi choùi chang thì caùc maøu saéc aáy seõ phai nhanh. Nhö theá vì ñaõ chaùn gheùt naêm uaån maø laøm giaûm nheï bôùt ba goác ñoäc tham, saân, si, neân noùi laø vì chaùn neân lìa boû. Vì lìa boû neân ñöôïc giaûi thoaùt, laø khi ngöôøi aáy ñaõ giaûm nheï ñi ba goác ñoäc thì taâm ngöôøi aáy ñoái vôùi tham, saân, si seõ ñöôïc giaûi thoaùt. Ñoù laø haøng thöù nhaát, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù nhaát. Lónh vöïc giaûi thoaùt. Vì sao ôû ñaây goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt? Trong ñaây coù baûy thöù goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt ñoù laø: 1. Hieåu bieát ñuùng ñaén veà phaùp. 2. Hieåu bieát ñuùng ñaén veà nghóa. 3. Vui. 4. Möøng. 5. Nheï nhaøng khoan khoaùi. 6. An laïc. 7. Ñònh. Theá neân caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni v.v..., aáy laø khuyeân neân hoïc ñaïo lyù khoâng giaùn ñoaïn. Ñoái vôùi nghóa trong ñaây noùi caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni neân an truï vaøo lónh vöïc ñoù. Nghóa laø neân truï vaøo lónh vöïc ñoù, cuøng truï, truï gaàn. Neân noùi laø an truï vaøo lónh vöïc ñoù. Ai coù nieäm chöa truï thì neân truï vaøo chaùnh nieäm, töùc neân truï vaøo töù nieäm truï (töù nieäm xöù). Taâm chöa ñònh thì neân truï vaøo chaùnh ñònh, töùc neân truï vaøo boán thöù thieàn

ñònh. Laäu chöa döùt thì neân döùt tröø caùc laäu. Caùc laäu laø gì? Coù ba thöù laäu, ñoù laø duïc laäu, höõu laäu vaø voâ minh laäu. Ngöôøi naày, ñoái ba thöù laäu ñoù döùt heát, cuøng döùt, döùt khaép, hieän ñang döùt, seõ döùt vaø döùt tröø nhanh choùng. Do ñoù maø noùi laäu chöa döùt thì neân döùt tröø caùc laäu. Chöa chöùng ñöôïc Nieát-baøn an oån toät baäc thì haõy nhanh choùng chöùng ngoä, nghóa laø caùc aùi duïc ñaõ döùt heát, lìa boû, tòch dieät vaø Nieát-baøn, neân noùi laø Nieát-baøn an oån toät baäc, ngöôøi aáy nhanh choùng ôû trong ñoù maø ñöôïc tuøy thuaän vôùi Nieát-baøn, tieáp xuùc vôùi Nieát-baøn vaø chöùng ñöôïc Nieát- baøn. Do ñoù maø noùi chöa chöùng Nieát-baøn an oån toät baäc thì neân nhanh choùng chöùng ngoä. Gioûi lôùn tieáng ñoïc tuïng caùc phaùp yeáu roát raùo ñaõ töøng ñöôïc nghe

theo, nghóa laø duøng aâm thanh to lôùn maø ñoïc tuïng caùc phaùp yeáu nhö ñaõ nghe tröôùc ñaây. Maø hay vì ngöôøi khaùc maø roäng noùi dieãn giaûng chæ baøy caùc phaùp yeáu roát raùo, ñaõ töøng nghe, nghóa laø ngöôøi aáy gioûi vì ngöôøi khaùc maø noùi, trình baøy laäp neân caùc luaän thuyeát, toû baøy phaân bieät, giaûng giaûi roõ raøng caùc phaùp yeáu nhö ñaõ nghe tröôùc ñaây. Gioûi ôû rieâng choã vaéng veû yeân tònh moät mình suy xeùt, tính löôøng, quan saùt theo caùc phaùp yeáu roát raùo ñaõ töøng ñöôïc nghe. Coù bao nhieâu nghóa lyù saâu xa, töùc laø rieâng moät mình ôû choã vaéng veû yeân tònh maø suy nghó tìm xeùt khaép caùc phöông dieän, choïn löïa kyõ caøng, quan saùt tinh teá nhö caùc nghóa lyù saâu xa cuûa caùc phaùp yeáu roát raùo maø ñaõ töøng ñöôïc nghe tröôùc ñaây. Laïi kheùo tuaân haønh giöõ gìn moät töôùng nhaát ñònh, ñoái vôùi töôùng nhaát ñònh aáy ngöôøi ñoù kheùo suy tö tìm hieåu, laïi kheùo hieåu bieát roõ raøng vaø thoâng suoát thaáu ñaùo, nghóa laø kheùo giöõ gìn nhaát ñònh vaø caùc ñònh töôùng. Ñoái vôùi töôùng nhaát ñònh aáy, ngöôøi naày hay kheùo suy tö tìm hieåu, laïi hieåu bieát roõ raøng vaø thoâng suoát thaáu ñaùo raønh reõ vieäc nhaäp truï xuaát töôùng. Coøn caùc ñieàu khaùc thì nhö tröôùc ñaõ noùi. - Coù naêm caên: 1. Tín caên. 2. Tinh taán caên. 3. Nieäm caên. 4. Ñònh caên. 5. Tueä caên. Ñaây laø töôùng cuûa naêm caên, nhö tröôùc ñaõ noùi nhieàu. - Coù naêm löïc: 1. Tín löïc. 2. Tinh taán löïc. 3. Nieäm löïc. 4. Ñònh löïc. 5. Tueä löïc. - Tín löïc laø sao? Ñaùp: ÔÛ choã Nhö Lai luoân tu taäp gieo troàng caùc thöù tònh tín sinh caên vaø an truï. Chaúng bò caùc Sa-moân, Baø-la-moân hoaëc Trôøi, Ma, Phaïm thieân hay caùc coõi theá gian khaùc daãn duï chieám ñoaït. Ñoù goïi laø tín löïc. - Tinh taán löïc laø sao? Ñaùp: Ñoái vôùi mình khi sinh ra caùc ñieàu baát thieän thì phaûi coá gaéng dieät tröø cho döùt haún. Do ñoù maø caàn phaûi sieâng naêng coá gaéng luoân luoân,

cho ñeán ñaõ roäng noùi veà boán thöù chaùnh ñoaïn. Ñoù laø söùc tinh taán (tinh taán löïc). - Nieäm löïc laø sao? Ñaùp: Ñoái vôùi noäi thaân maø truï, maø luoân theo gioûi quan saùt cho ñeán roäng noùi veà boán thöù nieäm truï (töù nieäm xöù). Neân goïi laø nieäm löïc. - Ñònh löïc laø sao? Ñaùp: Lìa boû caùc aùc duïc vaø phaùp chaúng

thieän, cho ñeán roäng noùi veà boán thöù tónh löï (töù thieàn). Ñoù goïi laø ñònh löïc. - Tueä löïc laø sao? Ñaùp: Töùc laø hieåu bieát ñuùng nhö thaät raèng ñaây laø khoå thaùnh ñeá, ñaây laø khoå taäp thaùnh ñeá, ñaây laø khoå dieät thaùnh ñeá, ñaây laø ñöôøng ñi ñeán choã heát khoå thaùnh ñeá. Ñoù laø tueä löïc. Vì sao laïi goïi laø löïc (söùc)? Ñaùp: Nhaân vì söùc nhö theá, nöông vaøo caùc söùc nhö theá, truï vaøo caùc söùc nhö theá..., thì taát caû moïi söï troùi buoäc chaët cheõ cuûa tuøy mieân vaø tuøy phieàn naõo ñeàu coù khaû naêng caét ñöùt coù theå caét ñöùt, ñaäp naùt, cheá phuïc, phaù hoaïi noù ñi..., cho neân goïi laø söùc. Coù naêm thöù chaúng trôû laïi (Baát hoaøn): 1. Trung baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la. 2. Sinh baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la. 3. Höõu haønh baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la. 4. Khoâng haønh baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la. 5. Thöôïng löu baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la. - Theá naøo laø Trung baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh (Boå-ñaëc-giaø-la) ôû trong hieän ñôøi ñaõ ñoaïn döùt naêm keát thuaän phaàn döôùi, maø chöa ñoaïn döùt ñöôïc naêm keát thuaän phaàn treân, cho neân coøn taïo taùc theâm nhieàu maø khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø caùc nghieäp sinh dò thuïc. Do ñoù sau khi cheát, ngöôøi naày coù khôûi yù ôû trong coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi xong lieàn ñöôïc caùc ñaïo löïc voâ laäu nhö theá, roài tieán ñeán vieäc ñoaïn tröø thaät heát caùc kieát söû coøn soùt maø chöùng nhaäp Nieát-baøn. Theá neân goïi laø Trung baùt Nieát-baøn chuùng sinh. Hoûi: Vì sao laïi goïi laø Trung baùt Nieát-baøn chuùng sinh? Ñaùp: Do vì loaïi chuùng sinh naày coù caùc trình ñoä raát maïnh meõ, coøn caùc kieát söû thì yeáu ôùt moûng nheï, ñaõ vöôït thoaùt khoûi coõi Duïc, nhöng chöa ñeán ñöôïc coõi Saéc. ÔÛ trong khoaûng giöõa ñoù (coõi Duïc vaø coõi Saéc) maø ñöôïc caùc ñaïo löïc voâ laäu nhö theá, roài tieán ñeán vieäc ñoaïn tröø thaät heát caùc kieát söû coøn soùt maø chöùng nhaäp Nieát-baøn, neân goïi laø Trung Baùt Nieát-baøn chuùng sinh.

- Theá naøo goïi laø Sinh baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la? Ñaùp: Coù caùc chuùng sinh, ôû trong hieän phaùp, ñoái vôùi naêm keát thuaän phaàn döôùi thì ñaõ ñoaïn döùt vaø bieát khaép, coøn naêm keát thuaän phaàn treân thì chöa ñoaïn döùt vaø bieát khaép. Cho neân coøn taïo taùc theâm nhieàu maø khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Do ñoù sau khi cheát vì coù khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi neân ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi, sau khi ôû ñoù chaúng bao laâu thì chöùng ñöôïc ñaïo löïc voâ laäu nhö theá, roài tieán ñeán vieäc ñoaïn tröø thaät heát caùc kieát söû coøn soùt maø chöùng nhaäp Nieát-baøn, neân goïi laø Sinh baùt Nieát-baøn chuùng sinh. Hoûi: Vì sao goïi laø Sinh baùt Nieát-baøn chuùng sinh? Ñaùp: Do vì loaïi chuùng sinh naày vöøa môùi sinh chöa ñöôïc bao laâu thì lieàn coù ñöôïc caùc ñaïo löïc voâ laäu nhö theá, roài tieán ñeán vieäc ñoaïn tröø thaät heát caùc kieát söû coøn soùt maø chöùng nhaäp Nieát-baøn. Neân goïi laø Sinh baùt Nieát-baøn chuùng sinh. Laïi coù choã noùi loaïi chuùng sinh ñoù vöøa môùi sinh chöa ñöôïc bao laâu lieàn coù ñöôïc caùc ñaïo löïc voâ laäu nhö theá, roài tieán ñeán vieäc ñoaïn tröø thaät heát caùc kieát söû coøn soùt, sau ñoù phaûi soáng heát kieáp roài môùi nhaäp vaøo coõi Nieát-baøn voâ dö, neân goïi laø Sinh Baùt Nieát-baøn

chuùng sinh. - Theá naøo laø Höõu haønh baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh ôû hieän phaùp ñoái vôùi naêm keát thuaän phaàn döôùi thì ñaõ ñoaïn döùt vaø ñaõ bieát khaép, coøn naêm keát thuaän phaàn treân thì chöa ñoaïn vaø chöa bieát khaép. Cho neân coøn taïo taùc theâm nhieàu maø khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Do ñoù sau khi cheát vì coù khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi neân ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi. Sau ñoù nöông vaøo ñaïo höõu haønh vaø nhôø söùc sieâng naêng chuyeân caàn vaø khôûi yù coù sieâng gaéng, luoân tu taäp chaúng nghæ ngôi ñaïo gia haïnh, roài tieán ñeán vieäc dieät tröø heát caùc kieát söû coøn soùt maø chöùng nhaäp Nieát-baøn. Theá neân goïi laø Höõu haønh baùt Nieát-baøn chuùng sinh. Hoûi: Vì sao goïi laø Höõu haønh baùt Nieát-baøn chuùng sinh? Ñaùp: Do vì loaïi chuùng sinh naày y vaøo ñaïo höõu haønh nhôø phaàn haønh vaø caàn taùc yù (söùc sieâng naêng chuyeân caàn maø khôûi yù coù sieâng gaéng) tu taäp maõi khoâng thoâi caùi ñaïo gia haønh roài tieán ñeán vieäc döùt tröø heát caùc kieát söû coøn soùt maø chöùng nhaäp Nieát-baøn. Neân goïi laø Höõu haønh baùt Nieát-baøn chuùng sinh. Laïi coù choã noùi loaïi chuùng sinh naày nöông vaøo ñònh duyeân höõu vi maø tieán ñeán vieäc döùt tröø thaät heát caùc kieát söû coøn soùt maø chöùng nhaäp Nieát-baøn. Neân goïi laø Höõu haønh baùt Nieát-baøn chuùng sinh. - Theá naøo laø Khoâng haønh baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la? Ñaùp: Coù caùc chuùng sinh ôû trong hieän phaùp, ñoái vôùi naêm keát thuaän

phaàn döôùi thì ñaõ ñoaïn döùt vaø ñaõ bieát khaép, coøn naêm keát thuaän phaàn treân thì chöa ñoaïn döùt, chöa bieát khaép, cho neân coøn taïo taùc theâm nhieàu maø khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Do ñoù sau khi cheát roài, vì coù khôûi yù ôû coõi Saéc neân ñöôïc sinh leân coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi. Sau ñoù nöông vaøo ñaïo voâ haønh, nhôø haïnh voâ caàn, vaø taùc yù voâ caàn, tu taäp maõi khoâng thoâi, nghó Ñaïo gia haïnh, roài tieán ñeán vieäc dieät tröø heát caùc kieát söû khaùc maø chöùng nhaäp Nieát-baøn. Neân goïi laø Khoâng haønh baùt Nieát-baøn chuùng sinh. Laïi coù choã noùi: Do vì loaïi chuùng sinh naày döïa vaøo ñònh, duyeân nôi voâ vi maø tieán ñeán vieäc dieät tröø heát caùc kieát söû khaùc roài môùi vaøo coõi Nieát-baøn voâ dö. Cho neân goïi laø Khoâng haønh baùt Nieát-baøn chuùng sinh. - Theá naøo goïi laø Thöôïng löu baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la? Ñaùp: Coù caùc chuùng sinh ôû hieän phaùp, ñoái vôùi naêm keát thuaän phaàn döôùi thì ñaõ ñoaïn döùt vaø ñaõ bieát khaép, coøn naêm keát thuaän phaàn treân thì chöa ñoaïn döùt vaø chöa bieát khaép. Cho ñeán hieän vaøo tu xen taïp caû loaïi tónh löï (Thieàn) thöù tö cuûa theá tuïc. Ñeán khi saép cheát thì haï xuoáng ba baäc thieàn, chæ truï vaøo sô thieàn maø cheát. Do ñoù maø taïo taùc theâm lôùn khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø sinh dò thuïc, cho neân khi cheát ñi thì khôûi yù vaøo coõi trôøi Saéc, vaø ñöôïc sinh vaøo coõi Saéc Phaïm Chuùng thieân. Sau khi sinh roài thì hieän nhaäp vaøo ñeä nhò thieàn cuûa theá tuïc. Ñeán khi cheát thì taïo taùc theâm nhieàu neân khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Sau khi cheát khôûi yù vaøo coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi neân ñöôïc vaõng sinh leân coõi Saéc

Quang AÂm thieân. Sau khi sinh ôû ñoù roài hieän nhaäp vaøo ñeä tam thieàn cuûa theá tuïc. Khi cheát vì taïo taùc theâm nhieàu neân khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Sau khi cheát vì khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi neân ñöôïc vaõng sinh vaøo coõi Saéc Bieán Tònh thieân. Sau khi sinh roài thì hieän nhaäp vaøo ñeä töù thieàn cuûa theá tuïc. Khi cheát vì taïo taùc theâm nhieàu neân khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Sau khi cheát vì coù khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi neân ñöôïc vaõng sinh vaøo coõi Saéc coõi trôøi Voâ Phieàn. Sau khi sinh roài hieän nhaäp vaøo Trung phaåm taïp tu ñeä töù thieàn cuûa theá tuïc. Khi cheát vì taïo taùc theâm nhieàu neân khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Sau khi cheát roài vì coù khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi neân ñöôïc vaõng sinh vaøo coõi Saéc coõi trôøi Voâ Nhieät. Sau khi sinh roài thì hieän nhaäp vaøo Thöôïng phaåm taäp tu ñeä töù thieàn cuûa theá tuïc. Khi cheát vì taïo taùc theâm nhieàu neân khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Sau khi cheát roài vì coù khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi coõi trôøi Thieän Hieän. Sau khi sinh roài thì hieän nhaäp vaøo Thöôïng Thaéng phaåm taïp tu ñeä töù thieàn cuûa theá tuïc. Khi cheát vì

taïo taùc theâm nhieàu neân khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Sau khi cheát roài vì coù khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi, neân ñöôïc vaõng sinh vaøo coõi Saéc nôi coõi trôøi Thieän Kieán. Sau khi sinh roài thì hieän nhaäp vaøo Thöôïng thöôïng phaåm toái cöïc vieân maõn taïp tu ñeä töù thieàn cuûa theá tuïc. Khi cheát vì taïo taùc theâm nhieàu neân khôûi leân caùc nghieäp cuûa dò thuïc vaø nghieäp sinh dò thuïc. Sau khi cheát roài vì coù khôûi yù ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi, neân ñöôïc vaõng sinh vaøo coõi trôøi Saéc cöùu caùnh. Sau khi sinh roài thì môùi ñöôïc caùc ñaïo löïc voâ laäu nhö theá, roài tieán ñeán vieäc dieät tröø thaät heát caùc kieát söû khaùc coøn soùt xong môùi chöùng nhaäp vaøo coõi Voâ dö y baùt Nieát-baøn. Theá neân goïi laø Thöôïng löu baùt Nieát-baøn Boå-ñaëc-giaø-la. Hoûi: Vì sao goïi laø Thöôïng löu chuùng sinh? Ñaùp: Coù hai thöù löu (doøng). Ñoù laø nghieäp sinh töû vaø phieàn naõo. Ngöôøi naày ñoái vôùi hai thöù ñoù ñeàu chöa ñoaïn döùt, chöa bieát khaép. Do nhaân duyeân ñoù maø phaûi ñi treân con ñöôøng aáy, troâi laên laën huïp trong doøng thaùc cuûa sinh töû vaø phieàn naõo aáy. Cho neân goïi laø Thöôïng löu chuùng sinh. Laïi coù nôi noùi: Do vì loaïi chuùng sinh baát hoaøn (chaúng trôû laïi) naày daàn daàn tieán boä maõi leân sau naày chöùng ñöôïc thieàn ñònh neân coù theå laõnh thoï (hieåu ñöôïc chöùng ñöôïc) ñöôïc caùc phaùp cao quyù vónh vieãn khoâng coøn lui suït nöõa. Cho neân goïi laø Thöôïng löu (baäc treân). Laïi coøn, thöôïng löu toùm taét coù hai thöù, ñoù laø: 1. Haønh coõi Saéc. 2. Haønh coõi Voâ saéc. Haønh coõi Saéc, töùc laø xem coõi trôøi Saéc cöùu caùnh laø choã cao toät nhaát. Haønh coõi Voâ saéc, töùc laø xem coõi Phi töôûng phi phi töôûng xöù laø choã cao toät nhaát. Coù naêm coõi trôøi Tònh Cö: 1. Coõi trôøi Voâ Phieàn. 2. Coõi trôøi Voâ Nhieät. 3. Coõi trôøi Thieän Hieän. 4. Coõi trôøi Thieän Kieán. 5. Coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh. - Theá naøo laø coõi trôøi Voâ Phieàn? Ñaùp: Nghóa laø ôû treân coõi trôøi Voâ Phieàn thì moïi ngöôøi cuøng xem nhau nhö moät, laø baïn beø thaân thieát cuøng

chung soá phaàn soáng vôùi nhau, töùc cuøng nöông nhôø söï vieäc caùc nôi ôû ñeàu gioáng nhau. Laïi neáu sinh vaøo coõi trôøi Voâ Phieàn thì heát thaûy saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc ñeàu voâ phuù voâ

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14 230

kyù. Neân goïi laø coõi trôøi Voâ Phieàn. Laïi coøn vì laø coõi trôøi Voâ Phieàn neân ñoái vôùi khoå thì thaáy laø khoå, vôùi taäp thì thaáy laø taäp, vôùi dieät thì thaáy laø dieät, vôùi ñaïo thì thaáy laø ñaïo. Neân goïi laø coõi trôøi Voâ Phieàn. Laïi nöõa vì laø coõi trôøi Voâ Phieàn neân thaân vaø taâm khoâng heà bò buoàn phieàn nhieãu loaïn. Vì thaân taâm khoâng bò phieàn nhieãu neân nhaän ñöôïc söï yeân vaéng tòch tónh, khaép nôi ñeàu trong saïch vaø caùc thoï nhaän ñeàu voâ laäu vi dieäu, neân goïi laø coõi trôøi Voâ Phieàn. Laïi coøn ôû coõi aáy thì taát caû ñeàu gioáng nhau ngöôøi naày ngöôøi kia chæ khaùc nhau veà teân goïi vaø caùc yù nghó neân ñaët ra maø noùi naêng..., vaø goïi laø coõi trôøi Voâ phieàn. - Theá naøo laø coõi trôøi Voâ Nhieät? Ñaùp: Nghóa laø ôû treân coõi trôøi Voâ nhieät thì moïi ngöôøi nhö moät laø baïn beø thaân thích cuøng chung soá phaàn soáng nhö nhau, cuøng nöông nhôø söï vieäc, nôi ôû... ñeàu gioáng nhau. Laïi neáu sinh vaøo coõi ñoù thì heát thaûy saéc thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ phuù voâ kyù neân goïi laø coõi trôøi Voâ Nhieät. Laïi coøn vì laø coõi trôøi Voâ Nhieät neân ñoái vôùi khoå thì thaáy laø khoå, ñoái vôùi taäp, dieät, ñaïo..., cuõng thaáy roõ laø taäp, dieät, ñaïo. Laïi coøn sinh leân coõi aáy thì thaân vaø taâm khoâng heà bò noùng naûy buoàn raàu (nhieät naõo) do thaân taâm khoâng bò buoàn raàu noùng naûy neân laõnh thoï ñöôïc söï yeân vaéng tòch tónh, khaép nôi ñeàu trong saïch vaø caùc thoï nhaän ñeàu voâ laäu vi dieäu neân goïi laø coõi trôøi Voâ Nhieät. Laïi coøn ôû coõi naày thì moïi ngöôøi ñeàu gioáng nhau chæ khaùc nhau veà teân goïi vaø yù nghó..., neân ñaët ra maø noùi naêng..., vaø goïi laø coõi trôøi Voâ nhieät. - Theá naøo laø coõi trôøi Thieän Hieän? Ñaùp: Nghóa laø ôû coõi trôøi Thieän Hieän thì moïi ngöôøi ñeàu nhö moät, laø baïn beø thaân thích cuøng chung soá phaàn soáng nhö nhau, cuøng nöông nhôø söï vieäc nôi ôû ñeàu gioáng nhau. Laïi neáu sinh vaøo coõi trôøi Thieän Hieän thì heát thaûy saéc thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ phuù voâ kyù. Laïi nöõa, vì laø coõi trôøi Thieän Hieän neân ñoái vôùi khoå thì thaáy laø khoå, vôùi taäp dieät ñaïo cuõng thaáy roõ laø taäp dieät ñaïo. Laïi nöõa, vì laø coõi trôøi Thieän Hieän neân ngöôøi ôû ñoù coù hình saéc raát ñeïp ñeõ tuyeät dieäu, thanh tònh uy nghieâm moïi ngöôøi ñeàu thích nhìn ngaém, ñeïp ñeõ hôn caû hai coõi trôøi Voâ Phieàn, Voâ Nhieät nhieàu, neân goïi laø Thieän Hieän. Laïi coøn ôû coõi naày thì moïi ngöôøi ñeàu gioáng nhau. Chæ khaùc nhau veà teân goïi vaø yù nghó... Neân ñaët ra maø noùi naêng vaø goïi laø coõi trôøi Thieän Hieän. - Theá naøo laø coõi trôøi Thieän Kieán? Ñaùp: Nghóa laø ôû coõi trôøi Thieän kieán thì moïi ngöôøi ñeàu nhö moät, laø

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14 231

baïn beø thaân thích cuøng chung soá phaàn soáng nhö nhau cuøng nöông nhôø söï vieäc nôi ôû ñeàu gioáng nhau. Laïi neáu sinh vaøo coõi ñoù thì heát thaûy saéc thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ phuù voâ kyù. Laïi coøn, vì laø coõi trôøi Thieän kieán

neân ñoái vôùi khoå thì thaáy laø khoå, vôùi taäp dieät ñaïo cuõng thaáy roõ laø taäp dieät ñaïo. Laïi nöõa vì laø Thieän kieán neân ngöôøi ôû coõi ñoù hình saéc chuyeån ñoåi (trôû neân) ñeïp ñeõ tuyeät dieäu, raát thanh tònh oai nghieâm, moïi ngöôøi ñeàu raát thích nhìn ngaém, ôû ñaây coøn hôn caû ba coõi Voâ Phieàn, Voâ nhieät vaø Thieän hieän nhieàu, neân goïi laø Thieän kieán. Laïi coøn ôû coõi naày thì moïi ngöôøi ñeàu gioáng nhau, chæ khaùc nhau veà teân goïi vaø caùc yù nghó..., neân ñaët ra vaø noùi naêng vaø goïi laø coõi trôøi Thieän Kieán. - Theá naøo laø coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh? Ñaùp: Nghóa laø ôû coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh thì moïi ngöôøi ñeàu nhö moät, laø baïn beø thaân thích cuøng chung soá phaàn soáng nhö nhau cuøng nöông nhôø söï vieäc nôi ôû ñeàu gioáng nhau. Laïi neáu sinh vaøo coõi ñoù thì caùc thöù saéc thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ phuù voâ kyù. Laïi coøn vì laø coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh neân ñoái vôùi Khoå thì thaáy laø Khoå, thaáy Taäp Dieät Ñaïo cuõng thaáy roõ laø Taäp Dieät Ñaïo. Laïi nöõa vì laø coõi Saéc Cöùu Caùnh thieän neân coù ñöõic töï theå laø ñoái vôùi caùi saéc ñeïp ñeõ thì thuoäc vaøo haøng cao quyù baäc nhaát neân goïi laø Saéc Cöùu Caùnh. Coõi naày cuõng goïi laø Ngaïi Cöùu Caùnh thieân. Ngaïi nghóa laø coù ngaïi vi coù thaân nhöng ñaây laø choã coù thaân ngaïi roát raùo toát ñeïp nhaát, neân goïi laø Ngaïi Cöùu Caùnh thieân. Laïi coøn, ôû coõi naày thì moïi ngöôøi ñeàu gioáng nhau chæ khaùc veà teân goïi vaø caùc yù nghó neân ñaët ra vaø noùi naêng vaø goïi laø coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh hoaëc laø coõi trôøi Ngaïi cöùu caùnh. Ñoù laø coõi Saéc Cöùu Caùnh thieân hoaëc Ngaïi Cöùu Caùnh thieân. Coù naêm lónh vöïc xuaát ly: Nhöõng gì laø naêm? 1. Quyù thaày neân bieát! Coù caùc haøng ñeä töû Phaät ña vaên coù söï thaáy bieát raát tinh teá nhaïy beùn. Nhö khi nghó veà caùc duïc thì taâm ñoái vôùi caùc duïc khoâng ñi saâu vaøo, khoâng thích thuù tin öa, khoâng soáng trong ñoù, khoâng hay bieát chi caû maø co laïi, laïi khoâng daùm ñuoåi theo noù, töø choái buoâng boû taát caû, gheâ tôûm khinh bæ, cheá ngöï caùc sai traùi. Cuõng gioáng caùc sôïi gaân hay loâng chim co ruùt laïi khi bò ñoát chaùy vaäy. Nhöõng haøng ñeä töû Phaät ña vaên coù söï thaáy bieát nhanh nhaïy tinh töôøng neân ñoái vôùi caùc duïc thì taâm khoâng chaïy theo noù. Nhöng khi nghó ñeán söï xuaát ly vöôït thoaùt ra ba coõi thì loøng tin töôûng vui veû thaâm nhaäp ngay vaøo, an truï trong ñoù, coù hieåu bieát roõ, khoâng heà co laïi maø thoaûi maùi ung dung, loøng khoâng chaùn gheùt maø thaùo vaùc lanh lôïi taâm luoân an laïc deã daøng thuaän lôïi cho vieäc tu taäp. Ñoái vôùi caùc ñieàu kieän cuûa duïc khôûi leân caùc laäu hoaëc gaây neân bao toån haïi ñau buoàn thì hoï ñeàu giaûi thoaùt caû. Töø choã xa lìa duïc maø

giaûi thoaùt moïi troùi buoäc thì khoâng coøn tieáp nhaän caùc thoï nhaän cuûa caùc nhaân duyeân cuûa chuùng nöõa. Nhö theá goïi laø Duïc xuaát ly. Ñoái vôùi giaän döõ khoâng coøn giaän döõ nöõa vôùi taøn haïi cuõng khoâng taøn haïi nöõa, ñoái caùc saéc laø khoâng saéc. Phaûi neân bieát nhö theá. 2. Quyù thaày neân bieát! Coù caùc haøng ñeä töû Phaät ña vaên (hoïc roäng) coù söï thaáy bieát raát nhaïy beùn tinh töôøng nhö khi nghó veà söï hieän höõu cuûa thaân, thì ñoái vôùi thaân taâm khoâng heà vui veû tin töôûng höôûng öùng thaâm nhaäp vaøo, khoâng soáng trong ñoù,

khoâng heà hay bieát chi caû, maø co laïi chaúng daùm ñuoåi theo noù, töø choái, buoâng boû taát caû, gheâ tôûm, khinh bæ, cheá ngöi caùc sai traùi. Co ruùt laïi gioáng nhö caùc sôïi gaân hay loâng chim khi bò ñoát chaùy. Caùc ñeä töû cuûa Phaät ña vaên, coù söï thaáy bieát tinh töôøng ñoái vôùi yù nghó veà söï coù thaân thì khoâng ham chaïy theo noù. Nhöng khi nghó veà chaám döùt söï coù thaân ñeå ñöôïc Nieát-baøn thì loøng tin töôûng vui veû thaâm nhaäp vaø an truï vaøo ngay, coù hieåu bieát roõ khoâng coøn co laïi maø thö thaùi ung dung, loøng khoâng coøn chaùn gheùt maø thaùo vaùc lanh lôïi. Taâm luoân an laïc, deã daøng thuaän lôïi cho vieäc tu taäp. Khi caùc duyeân cuûa vieäc coù thaân khôûi leân caùc laäu, gaây bao toån haïi ñau buoàn thì ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt caû. Keå töø khi khôûi leân söï xa lìa caùc troùi buoäc ñeå ñöôïc giaûi thoaùt thì khoâng coøn tieáp nhaän caùc thoï nhaän cuûa caùc nhaân duyeân cuûa chuùng nöõa. Nhö theá goïi laø söï xuaát ly cuûa coù thaân. - ÔÛ ñaây noùi veà söï hieän höõu thì chæ cho ngöôøi coù teân hoï ñoù, gioáng loaïi ñoù coù aên uoáng, coù nhaän bieát khoå vui, coù ñôøi soáng, coù soáng cheát... thì goïi laø caùc höõu. - Ña vaên, nghóa ñöôïc nghe nhieàu chaùnh phaùp, töùc laø Kheá kinh goàm nhieàu loaïi nhö ÖÙng tuïng, Kyù bieät, Keä tuïng, Töï noùi, Nhaân duyeân, Thí duï, Boån söï, Boån sinh, Phöông quaûng, Phaùp hieám coù (vò taèng höõu), Nghò luaän v.v... nghe caùc phaùp ñoù neân goïi laø ña vaên. - Ñeä töû caùc Thaùnh. Thaùnh ñaây chính laø chö Phaät, ñeä töû Phaät thì goïi laø ñeä töû Thaùnh. Nhöõng ai ñaõ quy y Phaät, Phaùp, Taêng, taát caû ñeàu ñöôïc goïi laø ñeä töû cuûa Thaùnh. - Haøng ñeä töû Phaät coù söï thaáy bieát tinh töôøng nhaïy beùn. Theá naøo laø tinh töôøng nhaïy beùn? Ñoù laø troøn ñuû vaøo haøng thöôïng phaåm. Theá naøo laø söï thaáy bieát (kieán)? Ñoù laø nöông vaøo phaùp thieän ñöôïc phaùt sinh do xuaát ly (giaûi thoaùt) xa lìa töø boû. Ñoái vôùi söï tuyeån choïn caøng tuyeån choïn kyõ caøng..., roäng noùi cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na... Neân goïi laø söï thaáy bieát. - Nhö khi nghó ñeán caùc duïc. Caùc duïc laø sao? Duïc cuõng goïi laø caùc duïc, cuõng goïi laø caùc duïc, naêm caûnh duïc laïc hôn heát cuõng goïi laø caùc duïc.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14 233

Nghóa ñaây noùi laø veà naêm caûnh duïc laïc hôn heát goïi laø caùc duïc. Do ñoù neân noùi khi nghó ñeán caùc duïc, loøng khoâng vui thích tin töôûng thaâm nhaäp vaøo ñoù maø laø an truï hieåu bieát, nghóa laø ñoái vôùi caùc caûnh duïc laïc hôn heát ñoù, caùc ñeä töû Phaät khi coi söï khen ngôïi taùn döông cuøng moïi taùc yù tra, suy xeùt, thì khoâng khôûi taâm tuøy thuaän ñeo ñuoåi noù vaø cuõng chaúng tin töôûng, öôùc muoán theo noù hay chuù yù hieåu bieát ñaõ hieåu bieát vaø seõ hieåu bieát roõ. Do ñoù neân noùi laø ñoái vôùi caùc duïc thì taâm vui veû tin töôûng thaâm nhaäp an truï vaø hieåu bieát, maø co laïi chaúng duoãi theo noù, laø ñoái vôùi caùc duïc laïc hôn heát ñoù, caùc ñeä töû Phaät coi söï khen ngôïi taùc yù suy tö tìm xeùt thì ñeàu töø choái buoâng boû taát caû chuùng, laïi chaùn gheùt khinh bæ gheâ tôûm, quyeát ñieàu phuïc ñi ngöôïc, neân noùi laø truï vaøo choã buoâng boû chaùn gheùt cheâ bai gheâ tôûm vaø quyeát ñieàu phuïc, ñi ngöôïc, nhö xuaát ly. - Xuaát ly laø sao? Xuaát ly cuõng goïi laø xuaát ly coõi xuaát ly cuõng goïi laø xuaát ly, caên thieän coõi Saéc, cuõng goïi laø xuaát ly. Sô thieàn cuõng goïi laø xuaát ly. Nay ôû ñaây yù noùi veà

sô thieàn goïi laø xuaát ly. Do ñoù neân noùi khi nghó ñeán xuaát ly, thì ñoái söï xuaát ly taâm lieàn thaâm nhaäp saâu xa. - Vui veû, tin töôûng an truï vaø coù hieåu bieát, laø caùc ñeä töû Phaät ñoái söï xuaát ly naày vì hieåu bieát roõ khi cuøng taùc yù suy tö tìm xeùt thì lieàn sinh taâm tuøy thuaän ñeo ñuoåi vaø tin töôûng öôùc muoán theo noù, hay chuù yù hieåu bieát, ñaõ hieåu bieát vaø seõ hieåu bieát roõ. Do ñaây cho neân noùi ñoái vôùi söï xuaát ly thì taâm vui veû, tin töôûng thaâm nhaäp saâu vaøo vaø an truï ôû ñoù. - Coù hieåu bieát, ñaõ khoâng co laïi maø thö thaùi ung dung, nghóa laø caùc ñeä töû Phaät ñoái vôùi söï xuaát ly, coi söï khen ngôïi khi cuøng khôûi yù tìm xeùt suy tö, thì ñeàu khôûi taâm vui veû an truï vaø höôùng veà thaâm nhaäp vaøo, neân noùi laø chaúng co laïi maø thö thaùi ung dung. - Taâm chaúng chaùn gheùt maø thaùo vaùc lanh lôïi, laø caùc ñeä töû Phaät ñoái vôùi söï xuaát ly naày maø khen ngôïi cuøng laøm vaø khi khôûi yù suy xeùt tìm hieåu thì khoâng phaûi nhö ñoái vôùi duïc, taâm khoâng thích truï vaøo ñoù maø laïi chaùn gheùt, khinh bæ gheâ tôûm, vaø quyeát ñieàu phuïc ñi ngöôïc. Do ñoù neân noùi taâm chaúng chaùn gheùt maø thaùo vaùc lanh lôïi. - Taâm luoân an laïc, laø caùc ñeä töû Phaät ngay luùc aáy taâm hoï raát an laïc, khoâng cöïc nhoïc hao toån neân khoâng moûi meät. Do ñoù neân noùi taâm raát an laïc. - Deã daøng tu taäp, laø caùc ñeä töû Phaät ngay luùc aáy luoân luoân tu taäp, luoân luoân taùc yù töông öng vôùi söï tu taäp neân goïi laø deã daøng tu taäp. - Kheùo gioûi tu taäp, laø caùc ñeä töû Phaät ngay luùc ñoù vì coù ñuû caùc thöù nhaân, phaùp moân, chaùnh lyù vaø ñaïo haïnh maø aân caàn toân troïng tu taäp, kieân trì beàn bæ tu taäp, cung kính tu taäp, taùc yù tu taäp. Neân goïi laø gioûi tu taäp.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 14 234

- Ñoái vôùi caùc ñieàu kieän noåi daäy laäu, gaây bao toån haïi thì ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt laø töø khi khôûi leân vieäc lìa boû söï raøng buoäc maø ñöôïc giaûi thoaùt, thì caùc ñeä töû Phaät, do nhaân duyeân naày neân taâm luoân ñöôïc giaûi thoaùt. Keå töø khi lìa boû caùc raøng buoäc neân ñöôïc giaûi thoaùt. Do ñoù neân noùi ñoái vôùi caùc duïc, laøm ñieàu kieän khôûi leân caùc laäu, gaây bao toån haïi, ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt khoûi chuùng. - Chaúng tieáp nhaän caùc nhaän bieát cuûa caùc nhaân duyeân aáy, laø ñoái vôùi caùc laäu neáu chöa ñoaïn döùt chöa bieát khaép thì seõ nhaän laáy caùc khoå naõo. Coøn nhö ñaõ ñoaïn döùt ñaõ bieát khaép roài thì chaúng coøn nhaän caùc thoï khoå nöõa. Do ñoù neân noùi chaúng tieáp nhaän caùc thoï cuûa nhaân duyeân aáy nöõa. Nhö theá goïi laø ñoái vôùi duïc ñaõ xuaát ly. Nay ôû trong ñaây caùi gì ñöôïc goïi laø xuaát ly? Ñoaïn döùt haún caùc duïc cuõng goïi laø xuaát ly, vöôït qua caùc coõi Duïc cuõng goïi laø xuaát ly, lìa boû coõi traàn tuïc cuõng goïi laø xuaát ly, caên thieän coõi Saéc cuõng goïi laø xuaát ly, Sô thieàn cuõng goïi laø xuaát ly. Nay ôû ñaây yù noùi Sô thieàn goïi laø xuaát ly. - Ñoái vôùi giaän döõ khoâng giaän döõ. Giaän döõ laø sao? Giaän döõ cuõng goïi laø giaän döõ, caûnh giôùi giaän döõ cuõng goïi laø giaän döõ. Trong ñaây yù noùi laø lónh vöïc giaän döõ goïi laø giaän döõ. Khoâng giaän döõ laø sao? Khoâng giaän döõ cuõng goïi laø khoâng giaän döõ, lónh vöïc khoâng giaän döõ cuõng goïi laø khoâng giaän döõ, ñònh töø taâm cuõng goïi laø khoâng giaän döõ. Nay nghóa trong ñaây yù noùi taâm töø oån ñònh goïi laø khoâng giaän döõ. -

Ñoái vôùi taøn haïi khoâng taøn haïi. Taøn haïi laø sao? Haïi cuõng goïi laø haïi, lónh vöïc taøn haïi cuõng goïi laø taøn haïi. Nay nghóa trong ñaây yù noùi lónh vöïc taøn haïi goïi laø taøn haïi. Khoâng taøn haïi laø sao? Khoâng taøn haïi cuõng goïi laø khoâng taøn haïi, lónh vöïc khoâng taøn haïi cuõng goïi laø khoâng taøn haïi, taâm bi oån ñònh cuõng goïi laø khoâng taøn haïi. Nay nghóa trong ñaây yù noùi taâm bi oån ñònh laø khoâng taøn haïi. - Ñoái vôùi saéc laø khoâng saéc. Saéc laø sao? Saéc cuõng goïi laø saéc, lónh vöïc saéc, cuõng goïi laø saéc, töù thieàn cuõng goïi laø saéc. Nay nghóa trong ñaây yù noùi Töù thieàn laø saéc. Khoâng saéc laø sao? Khoâng saéc cuõng goïi laø khoâng saéc, boán thöù khoâng saéc cuõng goïi laø khoâng saéc. Nay nghóa trong ñaây yù noùi boán thöù khoâng saéc goïi laø khoâng saéc. - Coù caùc ñeä töû Phaät ña vaên coù söï thaáy bieát raát tinh töôøng nhaïy beùn, thì nhö tröôùc ñaõ noùi roài.

- Nhö nghó veà coù thaân, thì coù thaân cuõng goïi laø coù thaân, naêm thuû uaån cuõng goïi laø coù thaân. Nay nghóa trong ñaây yù noùi naêm thuû uaån goïi laø coù thaân. - Lieàn ñoái vôùi söï coù thaân, taâm chaúng höôùng nhaäp vaøo v.v... nhö tröôùc ñaõ noùi veà duïc. - Neáu nghó veà vieäc chaám döùt coù thaân, thì coù thaân dieät maát cuõng goïi laø dieät, traïch dieät, cuõng goïi laø dieät. Nay nghóa trong ñaây yù noùi Traïch dieät goïi laø dieät chaúng phaûi gì khaùc. ----------

Chuù thích: Theo chuù thích ôû cuoái trang thì quyeån naày (14) caû boán baûn Toáng - Nguyeân - Minh - Cung vua..., ñeàu khoâng coù. ÔÛ treân laïi ghi: Quyeån naày baûn ñôøi Toáng ôû trang (böùc) thöù 8, haøng thöù 89 noùi laø: Coù khôûi yù sinh veà coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi ñoù (phaàn döôùi lieàn noùi) khi cheát roài, ôû coõi trôøi thuoäc Saéc giôùi aáy... (cho ñeán trang thöù 9 caû 5 haøng) Boå-ñaëc- giaø-la. Laïi nöõa, (ôû döôùi coù noùi) ñaõ vaõng sinh vaøo coõi Saéc... (cho ñeán trang thöù 11, haøng thöù 7) nghieäp thaân sinh dò thuïc (ôû döôùi coù noùi). Sau ñoù coù lôøi noùi aáy v.v... Ba tieát ñoaïn nhö theá, vaên nghóa döùt goïn khoâng lieân heä gì nhau. Nay kieåm tra hai baûn, thì thaáy baûn ñôøi Toáng laàm ñem Sinh dò thuïc nghieäp thaân xuoáng döôùi phaàn: Hoaïi maïng chung Bæ Saéc giôùi thieân cho ñeán Boå-ñaëc-giaø-la Phuïc v.v... Coù ñoaïn vaên treân 34 haøng vieát: Bæ Saéc giôùi thieân trung höõu khôûi "ôû döôùi" Kieáp töông trung höõu khôûi "phaàn döôùi" dó vaõng sinh Saéc giôùi "roài môùi" Sinh dò thuïc nghieäp thaân v.v... vaø ñoaïn vaên luøi 34 haøng maø ghi Boå-ñaëc-giaø-la, Phuïc "ôû döôùi Chí linh nhö thò". Nay y vaøo hai boån tieán thoaùi maø söûa cho ñuùng. ÔÛ trang thöù 12 nguyeân caû 6 haøng: Thieän hieän Thieàn trung Sôû höõu voâ (chi la). Boån trong cung (quoác) vaø beân ñôøi Toáng ñeàu noùi laø "Thoaùt Phuùc voâ kyù" cho ñeán "Tieän chaêng chö duïc taâm" v.v... goàm coù ñoaïn vaên 35 haøng. Nay y theo rieâng moät baûn laø ñuû (heát chuù thích).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.